

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW
DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

TERNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- **Kredietherverdeling van provisieartikel voor leningen energiecrisis naar het provisieartikel bij Financiën en Begroting**

Samenvatting:

Bij de begrotingsopmaak 2023 werd 1 miljard euro ingeschreven op het provisieartikel ECO-1ECB2BD-PR voor leningen n.a.v. de energiecrisis.

Hiervan werd begin 2023 250 miljoen herverdeeld naar het begrotingsartikel ECO-1ECB2BC-PA, waarmee door VLAIO overbruggingsleningen worden toegekend in 2023.

Het saldo van 750 miljoen euro staat momenteel nog beschikbaar op ECO-1ECB2BD-PR (leningen in het kader van de Oekraïne-crisis).

Dit saldo wordt herverdeeld naar het geruiterde participatie-artikel bij Financiën en Begroting, m.n. CBO-1CEX2BA-PA. De bedoeling is om de resterende middelen te investeren in een nieuw op te zetten infrastructuurvehikel (imec EU pilot line NV) samen met het onderzoekscentrum imec in het kader van de cofinanciering van een Europese R&D-pilootlijn voor chiptechnologie in Vlaanderen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De maatregel valt onder de beleidsvelden Economie, Wetenschapsbeleid en Innovatie.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Besluit van de Vlaamse Regering van 21 januari 2022 over het verlenen van een overbruggingslening aan ondernemingen (B.S.28/02/2022);

- Besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2022 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 januari 2022 over het verlenen van een overbruggingslening aan ondernemingen (B.S.11/08/2022);
- Besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2022 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 21 januari 2022 over het verlenen van een overbruggingslening voor ondernemingen.
- Besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2022 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 januari 2022 over het verlenen van een overbruggingslening aan ondernemingen.
- Non-paper i.v.m. Vlaamse Investering imec EU pilot line

2. INHOUD

2.1 Inleiding

Bij de begrotingsopmaak 2023 werd 1 miljard euro ingeschreven op het provisieartikel ECO-1ECB2BD-PR voor leningen n.a.v. de energiecrisis.

Hiervan werd begin 2023 250 miljoen herverdeeld naar het begrotingsartikel ECO-1ECB2BC-PA, waarmee door VLAIO overbruggingsleningen worden toegekend in 2023.

Het saldo van 750 miljoen euro staat momenteel nog beschikbaar op ECO-1ECB2BD-PR (leningen in het kader van de Oekraïne crisis).

2.2. Motivatie voor de herverdeling

Voor de besteding van de resterende 750 miljoen euro wordt verwezen naar een principiële engagement van de Vlaamse regering via een LOI voor een investering, gelijk aan de toekomstige subsidies of inbreng van kapitaal aan imec door de Europese commissie tot een maximum van 750 miljoen euro, in een nieuw op te zetten infrastructuurvehikel (Imec EU pilot line NV) samen met het onderzoekscentrum imec in het kader van de cofinanciering van een Europese R&D-pilootlijn voor chiptechnologie in Vlaanderen.

Deze R&D-pilootlijn creëert een platform dat de Vlaamse en Europese industrie de inzichten biedt om het potentieel van nieuwe chiptechnologie voor hun toekomstige producten op een meer rijp niveau te evalueren en zo de adoptie ervan in disruptieve, competitieve producten drastisch te versnellen.

De aanleiding voor dit engagement is het recent gevonden akkoord tussen het Europees Parlement, de Europese Raad en de Europese Commissie rond de EU Chips Act¹ op 18 april 2023. De kern van deze EU Chips Act is het versterken van de halfgeleiderindustrie en zijn toepassingen in de brede Europese industrie. Om dit te bereiken voorziet de EU Chips Act voornamelijk in twee inhoudelijke pijlers.

De eerste pijler, “Chips for Europe Initiative”, wil inzetten op het versterken van Europa’s technologische leiderschap in het halfgeleiderdomein. Om dit te bereiken moet de vertaalslag van het lab naar industriële productie versterkt worden door onderzoeksactiviteiten dicht bij industriële relevantie en schaalbaarheid te brengen en de Europese industrie een platform te bieden om laagdrempelig deze technologie te absorberen. Voor deze pijler wordt 3,3 miljard euro budget

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_2045

voorzien van de Europese commissie tussen 2024 en 2027 (het einde van het huidige meerjarige financiële kader). Kern van deze eerste pijler is het opzetten van Europese R&D-pilootlijnen voor geavanceerde chiptechnologie om de adoptie door de Europese industrie te versnellen. Deze nota betreft de ondersteuning van het pilootlijnvoorstel van imec.

Naast het onderzoeksluik in pijler 1 voorziet de EU Chips Act ook een luik omtrent het aantrekken en versterken van Europese chipproductie en bijhorende aanvoerketen (waaronder bijvoorbeeld bedrijven die toestellen bouwen voor chipproductie zoals het ondertussen bekende Nederlandse ASML). Hiervoor voorziet de EU Chips Act in aanpassingen aan het regelgevende kader om bredere steun van de lidstaten mogelijk te maken voor “first of a kind in Europe facilities”. Bekende voorbeelden in deze pijler zijn het aantrekken van Intel naar Duitsland (Maagdenburg) en de expansie van het Franse ‘ST micro-electronics’ samen met Global Foundries in Frankrijk (Grenoble). Hiervoor wordt geen budget van de Commissie voorzien, maar wordt gerekend op het mobiliseren van additionele middelen van de lidstaten en van private investeerders door een soepelere staatssteunregelgeving voor dergelijke strategische investeringen.

Op basis van de businesscase zoals uitgewerkt door het management van imec (en onafhankelijk gevalideerd qua groei-assumpties door Boston Consulting Group) zal Vlaanderen bij een investering van 750 miljoen euro in het infrastructuurvehikel kunnen rekenen op een marktconform rendement. Dit is in lijn met het marktconforme rendement op dergelijke infrastructuur zoals uitgezet in het ESR-handboek en gebaseerd op de OLO-rente plus een risicopremie.

In essentie komt het er op neer dat de Vlaamse overheid samen met imec investeert in een specifiek infrastructuurvehikel dat deze infrastructuur (cleanroom + toestellen) vervolgens op lange termijn verhuurt aan imec. De allocatie van de voorliggende investeringsmiddelen is volledig voorzien voor kapitaalinvesteringen, met 450 miljoen voor het uitbreiden van het toestellenpark en 300 miljoen voor de nieuwe cleanroom en bijhorende faciliteiten. Gelet op de conservatief-realistische inschatting van de omzetgroei (120 miljoen per jaar extra op kruissnelheid) en het recente trackrecord van imec op het vlak van groei en operationeel resultaat is de aflossing van de huur aan deze infrastructuurentiteit een realistisch engagement in hoofde van imec.

Na toezegging van de Europese subsidies of inbreng in kapitaal heeft de Vlaamse regering de optie om in functie van andere investeringsnoden een deel van de investering voor cofinanciering desgewenst te vervangen door een lening van de EIB aan Imec EU pilotline NV, waarbij er steeds een kritische minimumcapaciteit (indicatief 1,2 miljard euro) voor een slagkrachtige pilootlijn voor ogen wordt gehouden. De oproep vanuit de Europese Commissie wordt verwacht voor het jaareinde en een beslissing tot toekenning in het voorjaar van 2024.

Het beheer van deze investering zal gebeuren door de minister bevoegd voor innovatie, de participatie zal aangehouden worden door het departement Financiën en Begroting.

Het operationele risico voor het uitvoeren van de pilootlijn (waaronder het dragen van het risico van eventuele meerkosten voor de voorziene bouwwerken boven het beschikbare investeringsbudget of de meerkosten van onderzoeksapparatuur) wordt volledig gedragen door imec VZW als huurder van de pilootlijn.

De besteding van de 750 miljoen aan deze pilootlijn zou als ESR 8 worden gekwalificeerd (zonder impact op het begrotingsaldo). De aanrekening op het provisieartikel voor leningen bij VLAIO (ECO-1ECB2BD-PR) is enkel mogelijk in 2023 en niet meer in de daaropvolgende jaren, gezien dit artikel geen ruiter bevat. Derhalve wordt gevraagd om de middelen te herverdelen naar het participatieartikel bij Financiën en Begroting, m.n. CB0-1CEX2BA-PA, hetwelke wel een ruiter bevat. Aangezien de participatie zal aangehouden worden door het departement Financiën en Begroting, wordt het saldo van 750 miljoen euro herverdeeld van ECO-1ECB2BD-PR naar CB0-1CEX2BA-PA.

2.3. Overzicht van de herverdeling

Het betreft de volgende herverdeling :

VAN BEGROTINGSARTIKEL	BEDRAG in euro:	VAK/VEK:	NAAR BEGROTINGSARTIKEL
ECO-1ECB2BD-PR	750.000.000	VAK/VEK	CBO-1CEX2BA-PA

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het betreft een herverdeling van middelen die beschikbaar zijn op de provisielijn binnen beleidsdomein EWI naar een provisieartikel bij Financiën en Begroting. Het imec-management voert met ondersteuning van het voorgedijkabinet en van zijn regeringscommissaris, afgevaardigd door de Minister van Begroting, informele gesprekken met het INR teneinde de ESR8-kwalificatie van voorgestelde investeringen door Vlaanderen te verzekeren.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Overheid. Het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling is bijgevolg niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- personeel: het ontwerp heeft geen weerslag op het gebied van personeelsinzet;
- werkingsuitgaven: het ontwerp heeft geen weerslag op de lopende uitgaven;
- investeringen en schuld: het ontwerp heeft geen investeringen als gevolg;
- ontvangsten: het ontwerp resulteert niet in bijkomende ontvangsten.

Conclusie: het ontwerp heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de goedkeuring worden de middelen herverdeeld van ECO-1ECB2BD-PR naar het begrotingsartikel CBO-1CEX2BA-PA voor de investering in een Europese R&D-pilootlijn voor chiptechnologie in Vlaanderen.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist haar goedkeuring te geven aan de herverdeling van 750.000.000 euro aan middelen vanuit het provisieartikel EC0-1ECB2BD-PR naar het begrotingsartikel CBO-1CEX2BA-PA (Financiën en Begroting).

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Jo BROUNS,

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

Matthias DIEPENDAELE

Bijlage:

Besluit van de Vlaamse Regering tot herverdeling vanuit een provisioneel krediet van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2023